

locus amoenus

Pere Duran

L'aigua

Josep M. Fonalleras

de la Puda

Un dia, fa aproximadament un any, l'Anna va anar d'excursió amb els nens de la seva classe a Banyoles, a l'estany i a la Puda. Aquell vespre, a casa, ens va ensenyar una ampolleta de plàstic amb un d'aquells taps que tenien les ampolles de gasosa d'abans. L'ampolleta, que l'Anna devia haver agafat al matí d'algun calaix però que jo no recordava haver vist mai, em va fer pensar en un recipient semblant que corria per casa quan jo era petit i que jo diria que contenia aigua beneïda (o beneïta) de Lourdes o de Fàtima. Aquelles ampolletes en forma de marededéu no s'esgrogueïen, més aviat s'ennegrien, acabaven brutejant.

Així era l'ampolleta que l'Anna va exhibir a l'hora de sopar, mig enjogassada, com si hagués fet una malifeta. Ens va convidar a olorar el líquid que contenia, i aleshores es va descobrir el secret. Era aigua de la Puda, és clar, i, sense saber-ho, l'Anna, en destapar l'ampolla, també em va dur una magdalena al llit i jo la vaig sucra a la llet, i la casa dels meus avis i Banyoles sencer i tots els seus habitants van aparèixer davant meu, com si els veiés de debò, i amb ells la cansalada que compràvem a Can Boadella, aquell pastís de pa de pessic recobert d'una crosta de merenga, i tots els dies que vaig anar a la Puda, a la mateixa edat que ara tenen les meves filles grans.

Per fer-me el savi i en una mena de juguesca, aquella nit, davant de la Clara i de la Bet i de la seva mare, vaig tastar l'aigua de l'ampolleta, una acció valerosa que ni l'Anna quan era a la Puda, ni la Bet ni la Clara, no van ser capaces de fer, atemorides per la fama (i l'evidència) d'olor d'ous podrits d'aquella aigua antiga i saludable. A Banyoles, quan hi anava amb la meua mare, no es pot pas dir que l'ambient fos txekho-vià, que és el que ara m'hauria agradat d'evocar, però en recordo la font quasi clàssica i l'entorn de jardí de cirerers (sense cirerers), les fulles potser de plàtans per terra, i les escenes mai viscudes en el balneari que jo ja només sé reconèixer com a relíquia. I aquell descens pausat i respectuós pels tres o quatre esglaons que et duïen al brollador, i el vas que recollia l'aigua, i la colossal, sorprenent, inexplicable barreja de l'estupor de l'aigua i del sucre embafador de la cansalada.

Ara fa poc que l'ampolleta de la Puda encara corria per la cuina. Un dia, potser perquè l'Anna tornava a tenir excursió (o potser la Bet, o la Clara, o en Joan, o, qui sap, la Laia), vaig abocar l'aigua a la pica. Vaig netejar l'ampolleta. Tot i els meus esforços, un cop neta encara brutejava.